

[Hem](#) > ... > [Familjefrågor Och Arv](#) > [Skilsmässa Och Hemskillnad](#) > [Germany](#)

Skilsmässa och hemskillnad

Innehåll inlagt av

European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

 Tyskland

1 Vilka krav måste vara uppfyllda för att makarna ska kunna få en dom på äktenskapsskillnad?

Enligt § 1564 första meningen i civillagen (*Bürgerliches Gesetzbuch, BGB*) kan äktenskapsskillnad (dvs. skilsmässa) endast komma till stånd genom dom efter ansökan av den ena eller båda makarna.

En förutsättning för äktenskapsskillnad är att djup och varaktig söndring råder i äktenskapet (§ 1565.1 första meningen BGB). Det anses råda djup och varaktig söndring i äktenskapet om makarna inte längre bor ihop och det inte kan förväntas att samboendet återupptas (§ 1565.1 andra meningen BGB). Härvid rör det sig om det rådande tillståndet i äktenskapet och om en framtidsprognos. Om makarna inte har levt åtskilda i ett år kan äktenskapsskillnad endast beviljas om fortsatt äktenskap skulle medföra orimliga svårigheter för sökanden på grund av den andra makens personliga beteende (§ 1565.2 BGB). Lagstiftaren har fastställt följande icke motbevisbara presumtioner för äktenskapets upplösning:

- Makarna har redan levt åtskilda i ett år och båda makarna ansöker om äktenskapsskillnad, eller den andra maken samtycker till äktenskapsskillnaden (§ 1566.1 BGB).
- Makarna har redan levt åtskilda i tre års tid (§ 1566.2 BGB).

Makarna anses leva åtskilda när de inte längre har någon gemensam bostad och en av makarna inte vill ha en sådan eftersom han eller hon inte önskar någon äktenskaplig samlevnad (§ 1567.1 första meningen BGB).

2 På vilka grunder kan man få äktenskapsskillnad?

Den enda grunden för äktenskapsskillnad enligt tysk lag är att djup och varaktig söndring råder mellan makarna. Det tas inte ställning till om någon av makarna kan anses bära skuld för den uppkomna situationen.

3 Vilka rättsliga konsekvenser får en äktenskapsskillnad när det gäller

3.1 makarnas personliga förhållanden (t.ex. i fråga om efternamn),

Den frånskilda maken behåller namnet som gift (§ 1355.5 första meningen BGB). Genom ansökan till folkbokföringsregistret kan frånskilda makar återta sitt födelsenamn eller det namn som de använde före äktenskapet, alternativt välja att fortsätta använda sitt namn som gift men placera födelsenamnet eller det namn som de använde före äktenskapet före eller efter detta (§ 1355.5 andra meningen BGB).

3.2 fördelningen av makarnas egendom,

3.2.1 Delning av bostad och bohag:

Enligt § 1568a BGB gäller i princip följande i fråga om den gemensamma bostaden efter äktenskapsskillnad: Den make som är mest beroende av att använda bostaden kan begära tilldelning av bostaden från den andra maken. Hänsyn ska tas till barnens bästa för de barn som bor i hushållet samt till båda makarnas omständigheter.

Tilldelningen får dock även grundas på skälighet av andra orsaker.

Om bostaden hyrs inträder den make som tilldelas bostaden i den andra makens ställe i det hyresavtal som har ingåtts av maken som är skyldig att överlåta bostaden, eller fortsätter ensam ett hyresavtal som makarna har ingått gemensamt (§ 1568a.3 BGB).

Om makarna äger sin bostad gäller följande:

- Om endast en av makarna, själv eller tillsammans med tredje part, står som ägare till den tidigare bostaden kan den andra maken endast i undantagsfall begära att tilldelas bostaden, särskilt om detta är nödvändigt för att undvika orimliga svårigheter (se § 1568a.2 BGB).
- Om makarna äger bostaden tillsammans gäller principerna som anges i början av § 1568a BGB.

I båda fallen har både en make som har rätt att tilldelas bostaden och en person som har rätt att inträda i ett hyresavtal rätt att kräva att ett hyresavtal upprättas enligt sedvanliga lokala förhållanden.

Vad gäller bohaget är det viktigt att skilja mellan föremål som makarna äger gemensamt och föremål som endast tillhör en av dem. Enligt § 1568b BGB kan den make som är mer beroende av att använda gemensamt ägt bohag kräva att bohaget överlåts av och överförs från den andra maken. Liksom i fallet med den gemensamma bostaden (§ 1568a BGB) måste hänsyn tas till vad som är bäst för de barn som bor i hushållet och till makarnas omständigheter. Därför kan överlåtelse och överföring även grundas på skälighet av andra orsaker.

De rättsliga konsekvenserna är följande:

- När det gäller gemensamt ägt bohag kan den make som överlåter äganderätten till sådant bohag enligt § 1568b.1 BGB begära lämplig ersättning för detta (§ 1568b.3 BGB).
- En make har ingen rätt till de delar av bohaget som endast tillhör den andra maken.

3.2.2 Utjämningsanspråk:

Enligt tysk lag gäller för makar en förmögenhetsordning med tillökningsgemenskap (*Zugewinnngemeinschaft*) om de inte har kommit överens om någonting annat genom äktenskapsförord (§ 1363.1 BGB). Makarnas respektive tillgångar blir inte gemensamma tillgångar. Enligt § 1363.2 andra meningen BGB utjämnas dock de värdeökningar som makarna förvärvar under äktenskapet om tillökningsgemenskapen upphör.

Vid äktenskapsskillnad utjämnas värdeökningarna i enlighet med §§ 1373–1390 BGB.

Med "värdeökning" avses hur mycket en makes slutliga tillgångar överstiger de ursprungliga tillgångarna (§ 1373 BGB).

Med "ursprungliga tillgångar" avses de tillgångar som tillhör en make i början av förmögenhetsordningen efter avdrag för skulder (§ 1374.1 BGB). Enligt § 1374.2 BGB inkluderar detta (efter avdrag för skulder) de tillgångar som en make förvärvar efter det att förmögenhetsordningen inleds och under äktenskapet till följd av dödsfall eller med avseende på en framtida arvsrätt genom donation eller förskott, i den mån de under omständigheterna inte ska betraktas som inkomst ("skyddade ursprungliga tillgångar").

Med "slutliga tillgångar" avses de tillgångar som tillhör en make i slutet av förmögenhetsordningen efter avdrag för skulder (§ 1375.1 BGB). "Illojal minskning av tillgångar" beaktas inte vid beräkning av de slutliga tillgångarna. Med detta menas att de slutliga tillgångarna ökas med det belopp med vilket tillgångarna minskade till följd av sådan illojal minskning av tillgångarna (§ 1375.2 BGB). Beräkningen av de slutliga tillgångarna grundas på den dag begäran om äktenskapsskillnad börjar behandlas av domstol (§ 1384 BGB).

Om den ena makens värdeökning överstiger den andra makes värdeökning ska enligt § 1378.1 BGB hälften av överskottet betalas till den andra maken som ett utjämningsanspråk, där syftet är att ett belopp ska betalas ut.

I undantagsfall och på ansökan av borgenären kan familjedomstolen besluta att enskilda tillgångar ska överlåtas till den make som har rätt till utjämningsanspråk (§ 1383 BGB). En sådan överlåtelse är dock endast möjlig om

- det är nödvändigt för att undvika en stor orättvisa för den make som har rätt till utjämningsanspråk, och
- det rimligen kan förväntas av den person som är skyldig att betala utjämningsanspråket.

Värdet på de tillgångar som överlåtits kvittas mot utjämningsanspråket.

Bestämmelserna i §§ 1373–1390 BGB om utjämning av värdeökningar ska inte tillämpas om makarna genom notariehandling har valt något av följande förmögenhetsförhållanden (§ 1410 BGB):

- Egendomsordning enligt vilken all egendom är enskild (§ 1414 BGB).
- Egendomsordning med egendomsgemenskap (§ 1415–1518 BGB).
- Alternativt system för gemensam värdeökning (§ 1519 BGB).

3.2.3 Följder rörande makarnas pensionsrättigheter

Pensionsrättigheter som makarna har förvärvat under äktenskapet (t.ex. rättigheter som följer av ett lagstadgat pensionsförsäkringssystem, ett pensionssystem för offentliga tjänstemän, ett pensionssystem som tillhandahålls av en yrkesgrupp, en tjänstepension eller privata pensions- och invaliditetsförsäkringar) ska delas lika vid äktenskapsskillnad genom utjämning av pensionsrättigheter. På så sätt ser man både till att de rättigheter som makarna har förvärvat under äktenskapet delas lika mellan dem och att varje make erhåller egna pensionsrättigheter.

3.3 makarnas gemensamma, underåriga barn,

3.3.1 Föräldraansvar

Om föräldrarna hade gemensam vårdnad om barnen före äktenskapsskillnaden fortsätter denna efter äktenskapsskillnaden. Förutsatt att det inte inkräktar på hänsynen till barnets bästa tar familjedomstolen endast ställning till vårdnadsfrågan om någon av föräldrarna ansöker om att ensam tilldelas vårdnaden eller en del av vårdnaden. En sådan ansökan ska bifallas om den andra föräldern samtycker och barnet, förutsatt att det är minst 14 år, inte har några invändningar eller det förmodas vara bäst för barnet att den gemensamma vårdnaden upphör och överförs till den ansökande föräldern (§ 1671.1 BGB).

Barn har rätt till umgänge; båda föräldrarna har umgängesrätt och en skyldighet att vara i kontakt med barnet (§ 1684.1 BGB). Enligt tysk rätt är utgångspunkten att umgänge med båda föräldrarna är bäst för barnet. Detta gäller oavsett vem som har tilldelats vårdnaden. Umgänget fastställs i regel endast av domstol efter hemskillnad eller äktenskapsskillnad om en av parterna i förfarandet inger en ansökan om detta. Domstolen kan emellertid även fastställa umgängets utformning på eget initiativ om detta är nödvändigt med hänsyn till barnets välfärd.

3.3.2 Anspråk om underhåll

Föräldrar är underhållsskyldiga gentemot sina barn (§ 1601 BGB). Barn har rätt till underhållsbidrag om de inte kan försörja sig själva (§ 1602 BGB). Föräldrarnas underhållsskyldighet är beroende av deras betalningsförmåga (§ 1603 BGB). Föräldrarnas underhållsskyldighet gentemot barn som bor i hushållet och som är underåriga eller yngre än 21 år ges dock en vid tolkning, dvs. när det gäller betalningsförmågan är det den inkomst som kan uppnås som räknas, inte bara den inkomst som är tillgänglig (§ 1603.2 BGB). Enligt huvudregeln ska föräldrarna uppfylla sin underhållsskyldighet gentemot barnen i förhållande till sina inkomst- och förmögenhetsförhållanden. En förälder som bor tillsammans med barnet uppfyller dock i regel sin underhållsskyldighet genom att vårda och uppfostra barnet (§ 1606.3 BGB). Efter en skilsmässa är det därför i regel endast den förälder som barnet inte bor hos som är skyldig att betala underhållsbidrag (§ 1612a.1 första meningen BGB).

Underhållsskyldigheten gentemot barnet omfattar barnets totala levnadsomkostnader, däribland kostnaderna för en lämplig utbildning (§ 1610 BGB).

3.4 underhållsskyldighet mot den andra maken?

Frånskilda makar måste försörja sig själva efter en äktenskapsskillnad (§ 1569 BGB). De måste därför ha en lämplig avlönad anställning (§ 1574.1 BGB). Om så är nödvändigt för att få en lämplig avlönad anställning och om det kan förväntas att utbildningen fullföljs måste de emellertid utbilda, vidareutbilda eller omskola sig (§ 1574.3 BGB).

Som frånskild har man dock rätt till underhåll

- så länge och i den utsträckning som det inte kan förväntas att man innehar en avlönad anställning på

grund av att man vårdar ett barn som man har gemensamt ansvar för (§ 1570 BGB) eller på grund av att man till följd av sjukdom eller annat men eller på grund av bristande fysisk eller psykisk kapacitet är oförmögen att arbeta (§ 1572 BGB),

- så länge och i den utsträckning som man av åldersskäl vid en viss tidpunkt, särskilt vid tidpunkten för äktenskapsskillnaden eller när vårdnaden eller uppfostran av gemensamma barn upphör, inte kan förväntas inneha en avlönad anställning (§ 1571 BGB),
- så länge och i den utsträckning som den frånskilda maken utbildar, vidareutbildar eller omskolar sig för att kompensera för luckor i sin utbildning eller nackdelar som har uppstått på grund av äktenskapet; detta förutsätter att man påbörjar utbildningen, vidareutbildningen eller omskolningen så snart som möjligt, för att kunna söka sig en lämplig avlönad anställning som ger en varaktig möjlighet till försörjning samt att det kan förväntas att utbildningen fullföljs (§ 1575 BGB),
- så länge och i den utsträckning som man inte kunnat finna någon lämplig avlönad anställning efter äktenskapsskillnaden (§ 1573.1 BGB),
- så länge och i den utsträckning som det av andra tungt vägande skäl inte kan förväntas att man ska kunna finna en avlönad anställning och det med hänsyn till båda makarnas intressen skulle vara synnerligen orimligt att neka underhåll (§ 1576 BGB), samt
- i den utsträckning som en lämplig avlönad anställning inte är tillräcklig för att täcka underhållsbehovet (§ 1573.2 BGB).

Underhållsbidragets storlek är beroende av de levnadsvillkor som makarna levt under i äktenskapet och omfattar även kostnaderna för en lämplig försäkring för sjukdom och sjukvård samt i vissa fall även ålder och nedsatt förvärvsarbetsförmåga (§ 1578 BGB). Om den av makarna som är underhållsskyldig på grund av sina inkomst- och förmögenhetsförhållanden och med hänsyn till sina övriga skyldigheter inte kan uppfylla sin underhållsskyldighet utan att riskera möjligheterna att försörja sig själv på lämpligt sätt, ska denna make endast betala underhåll i den utsträckning som det är rimligt med hänsyn till de frånskilda makarnas behov samt inkomst- och förmögenhetsförhållanden (§ 1581 första meningen BGB). Den underhållsskyldiga makens behov måste under alla omständigheter bevaras, och dessa behov bestäms utifrån makarnas levnadsvillkor under äktenskapet.

Underhållsbidraget kan sättas ned och/eller begränsas i tiden om fortsatt betalning av ett underhållskrav utan begränsningar skulle vara orättvist (§ 1578b BGB). Möjligheten till begränsning/tidsgräns enligt § 1578b BGB gäller särskilt för §§ 1570–1573 BGB, enligt vilka, i enlighet med § 1570 BGB, beaktandet av det kapital som krävs för att förlänga underhållsbidraget till barnet efter det att det fyllt tre år, av skäl hänförliga till barnet eller föräldrarna, utgör ett särskilt tidsgränskriterium.

Om ett av makarnas barn anförtröts till den make som har rätt till underhåll för omvårdnad eller uppfostran av barnet måste hänsyn tas till barnets bästa vid bedömningen enligt § 1578b BGB. Hänsyn måste dessutom tas till i vilken utsträckning äktenskapet har varit till nackdel för makens möjlighet att klara sin egen försörjning. Sådana nackdelar föreligger om den underhållsberättigade maken har en lägre inkomst än vad han eller hon hade haft utan äktenskapet. Enligt § 1578b.1 tredje meningen BGB kan en sådan nackdel i synnerhet uppstå till följd av barnomsorg och av hur hushållsarbete och förvärvsarbete har organiserats. Vid bedömningen av nackdelar till följd av äktenskapet måste man vid den övergripande bedömningen ta hänsyn till alla omständigheter i det enskilda fallet, inklusive äktenskapets varaktighet.

4 Vad är den praktiska innebörden av hemskillnad?

Den av makarna i ett äktenskap som så önskar kan utan särskilda formaliteter leva åtskild från den andra. §§ 1361–1361b BGB innehåller bestämmelser om hemskillnadens varaktighet (se fråga 6).

5 Vilka krav måste vara uppfyllda för att erhålla hemskillnad?

Makarna ska leva åtskilda. Makarna anses leva åtskilda när de inte längre har någon gemensam bostad och en av makarna inte vill ha en sådan eftersom han eller hon inte önskar någon äktenskaplig samlevnad. Dessutom anses äktenskaplig samlevnad inte längre vara för handen om makarna lever åtskilda i den gemensamma bostaden (§ 1567.1 BGB).

6 Vad får en hemskillnad för rättsliga följder?

Om makarna lever åtskilda, eller om en av makarna vill leva åtskilt, kan den ena maken kräva att den andra överlåter den gemensamma bostaden eller en del av denna till enskilt bruk om detta är nödvändigt för att undvika orimliga konsekvenser (§ 1361b BGB). Om den make som kravet riktas mot olagligt och avsiktligt skadar den andra maken fysiskt eller skadar dennes hälsa eller frihet, hotar med sådan skada eller förlust, eller hotar den andra makens liv ska den gemensamma bostaden i allmänhet tilldelas den andra maken för eget bruk.

Fördelningen av bohag kan också regleras när makarna bor åtskilt (§ 1361a BGB). En av makarna kan i samband med detta kräva att den andra överlåter saker som tillhör den förstnämnda maken. De måste emellertid tillåta den andra maken att använda dem om den andra maken behöver dem i det nya egna hushållet och överlåtelse är rimligt i det enskilda fallet (t.ex. överlåtelse av tvättmaskinen till den make som barnen bor hos). Bohaget som makarna äger gemensamt fördelas mellan dem i enlighet med skälighetsprincipen. Om makarna inte har kommit överens om annat påverkas dock inte äganderätten till bohaget av denna fördelning.

Under tiden makarna lever åtskilda kan en av makarna dessutom begära lämpligt underhåll av den andra maken i förhållande till makarnas levnadsstandard, inkomster och egendomsförhållanden, i enlighet med § 1361 BGB. Underhåll under hemskillnad är en följd av äktenskaplig solidaritet och är avsett att säkerställa att makarna inte hamnar i ekonomiskt trångmål till följd av hemskillnaden. På detta sätt får makarna dessutom möjlighet att fortsätta äktenskapet, oberoende av ekonomiska begränsningar. Makarna har därför fortfarande ett förhållandevis stort ansvar för varandra och det finns därför endast begränsade krav på ekonomiskt oberoende och skyldighet att försörja sig. En make som bor ensam har rätt till underhåll om makens inkomst och tillgångar inte räcker för att tillgodose hans eller hennes behov.

7 Vad är den praktiska innebörden av annullering av äktenskap?

Någon "ogiltighetsförklaring" finns ej enligt tysk äktenskapslagstiftning.

Enligt § 1303 andra meningen BGB kan äktenskap emellertid inte ingås med en person som ännu inte har fyllt 16 år. I sådana fall kan familjedomstolen fastställa att äktenskapet är ogiltigt.

Ett äktenskap kan även annulleras genom domstolsbeslut efter ansökan (§ 1313 ff. BGB).

Förfaranden som syftar till att annullera ett äktenskap eller fastställa att ett äktenskap är ogiltigt är sällsynta i praktiken.

8 Vilka krav måste vara uppfyllda för att ett äktenskap ska annulleras?

Grunder för annullering av äktenskap är överträdelse av lagstiftningen och ogiltigt samtycke till äktenskap. I § 1314 BGB finns en uttömmande förteckning över de olika grunderna.

9 Vad blir den rättsliga följden av att äktenskapet annulleras?

Ett äktenskap upplöses när det relevanta beslutet blir slutgiltigt och bindande (§ 1313 andra meningen BGB). Konsekvenserna av att annullera ett äktenskap dikteras endast delvis av bestämmelserna om äktenskapsskillnad (i de fall som avses i § 1318 BGB).

10 Kan man lösa frågor som har med äktenskapsskillnaden att göra på annat sätt än genom att väcka talan i domstol?

Vid en äktenskapsskillnad har föräldrarna rätt till rådgivning genom barn- och ungdomsomsorgstjänster från den tyska barn- och ungdomsmyndigheten (Jugendamt). Rådgivningen ska hjälpa föräldrar som har skilt sig eller lever åtskilda att skapa ramar för vårdnadens utövande som sätter barnets bästa i främsta rummet. Föräldrarna får, med lämplig medverkan från barnets sida, hjälp att enas om en plan för att i samförstånd utöva föräldraansvaret. Samtliga rådgivningskontor finns i en databas på <https://www.dajeb.de/>. Det finns dessutom möjlighet att lösa konflikter och nå en överenskommelse med hjälp av medling. Mer information om familjerådgivning finns på <https://www.bafm-mediation.de/>.

11 I vilken domstol ansöker man om äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap? Vilka formaliteter måste följas och vilka handlingar bör bifogas ansökan?

I tysk rätt existerar endast upplösning av äktenskap (äktenskapsskillnad), annullering av äktenskap eller fastställandet av att det existerar eller inte existerar ett äktenskap mellan parterna (§ 121 i lagen om förfaranden i familjemål och mål som avser frivillig rättsvård [*Gesetz über das Verfahren in Familiensachen und in den Angelegenheiten der freiwilligen Gerichtsbarkeit, FamFG*]).

Ansökningar i äktenskapsmål ska som regel inges till familjerättsliga avdelningar vid distriktsdomstolar (familjedomstolar) (§ 23b i lagen om domstolsväsendet [*Gerichtsverfassungsgesetz*], § 111.1 och § 121 FamFG). Den territoriella behörigheten grundas på § 122 FamFG. Det är obligatoriskt för makarna att företrädas av en advokat (§ 114 FamFG).

12 Kan man få rättshjälp för att täcka kostnaderna i målet?

En medborgare som på grund av sina personliga och ekonomiska förhållanden inte eller endast delvis eller endast genom delbetalningar kan svara för kostnaderna i målet kan ansöka om rättshjälp i mål vid familjedomstolarna. Rättshjälp beviljas under förutsättning att den part som ansöker om rättshjälp har tillräckliga utsikter att få sin talan bifallen och att talan inte väckts på alltför lösa grunder. På detta sätt kan även personer som inte har så god ekonomi få tillgång till rättslig prövning. Beroende på partens inkomster eller tillgångar täcker rättshjälp helt eller delvis dennes egna rättegångskostnader. Advokatkostnader täcks om domstolen har anvisat en advokat. Mer information finns i broschyren om rättshjälp och juridisk rådgivning, "*Beratungshilfe und Prozesskostenhilfe*", på det tyska federala justitieministeriets webbplats: <https://www.bmjv.de>.

13 Kan en dom på äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap överklagas?

Ett beslut om äktenskapsskillnad eller annullering av äktenskap kan överklagas med stöd av § 58 ff. FamFG. Delstatsöverdomstolen (*Oberlandesgericht*) prövar överklagandet. Även här råder advokattvång.

14 Hur ska man göra för att få en dom på äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap som meddelats i en annan medlemsstat erkänd i [medlemsstat]?

Följande gäller för domar i rättsliga förfaranden som inletts före den 1 augusti 2022:

En sådan dom (med undantag för domar meddelade i Danmark) ska automatiskt erkännas i Tyskland enligt rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 (*Bryssel IIa-förordningen*), dvs. utan att något särskilt erkännandeförfarande är nödvändigt. Enligt huvudregeln i Bryssel IIa-förordningen ska målet om äktenskapsskillnad, hemskillnad, annullering eller ogiltigförklaring av äktenskapet ha inletts efter den 1 mars 2001 (se artikel 64 i Bryssel IIa-förordningen för undantag från denna regel). För äldre mål gäller framför allt föregångaren till Bryssel IIa-förordningen, dvs. Bryssel II-förordningen.

För domar som meddelats i Danmark krävs det fortfarande ett särskilt erkännandeförfarande enligt § 107 FamFG.

Följande gäller för domar i rättsliga förfaranden som inletts den 1 augusti 2022 eller senare:

En sådan dom (med undantag för domar meddelade i Danmark) ska automatiskt erkännas i Tyskland enligt rådets förordning (EU) 2019/1111 av den 25 juni 2019 (*Bryssel IIb-förordningen*), dvs. utan att något särskilt erkännandeförfarande är nödvändigt.

Det bör noteras att enligt Bryssel IIb-förordningen gäller även automatiskt erkännande av officiella handlingar som formellt upprättats eller registrerats och avtal som registrerats den 1 augusti 2022 eller senare i frågor som

rör äktenskapsskillnad och hemskillnad och som har rättsligt bindande verkan i den ursprungliga medlemsstaten.

15 Till vilken domstol ska man vända sig för att begära omprövning av ett beslut att i [medlemsstat] erkänna en dom på äktenskapsskillnad, hemskillnad eller annullering av äktenskap som har meddelats i en annan medlemsstat? Hur handläggs sådana mål?

Följande gäller för domar i rättsliga förfaranden som inletts före den 1 augusti 2022:

Inom tillämpningsområdet för rådets förordning (EG) nr 2201/2003 av den 27 november 2003 är den behöriga domstolen för icke-erkännande av sådana beslut i regel distriktsdomstolen (familjedomstolen) som omfattas av den geografiska behörigheten för delstatsöverdomstolen inom vars domkrets

- motparten stadigvarande vistas, eller
- om detta inte är tillämpligt, det finns ett intresse av att erkänna domen eller det finns ett vårdbehov, eller i övriga fall familjedomstolen i Pankow.

Ett undantag gäller för Niedersachsen, där behörigheten för alla tre delstatsöverdomstolar enligt kriterierna ovan är centralt koncentrerad till distriktsdomstolen i Celle.

Förfarandekraven i bestämmelserna i lagen om internationella familjerättsliga förfaranden i den version som var tillämplig den 31 juli 2022 gäller, tillsammans med bestämmelserna i lagen om förfaranden i familjemål och mål som avser frivillig rättsvård samt civilprocesslagen.

Det bör noteras att samma förfarande i allmänhet gäller ansökningar om icke-erkännande av en formellt upprättad eller registrerad officiell handling eller om icke-erkännande av ett registrerat avtal i frågor som rör äktenskapsskillnad och hemskillnad.

Följande gäller för domar i rättsliga förfaranden som inletts den 1 augusti 2022 eller senare:

Inom tillämpningsområdet för rådets förordning (EU) 2019/1111 av den 25 juni 2019 är den behöriga domstolen för icke-erkännande av sådana beslut i regel distriktsdomstolen (familjedomstolen) som omfattas av den geografiska behörigheten för delstatsöverdomstolen inom vars domkrets

- motparten stadigvarande vistas när förfarandet inleds, eller
- om detta inte är tillämpligt, det finns ett intresse av att erkänna domen eller det finns ett vårdbehov, eller i övriga fall familjedomstolen i Pankow.

Ett undantag gäller för Niedersachsen, där behörigheten för alla tre delstatsöverdomstolar enligt kriterierna ovan är centralt koncentrerad till distriktsdomstolen i Celle.

Förfarandekraven i bestämmelserna i lagen om internationella familjerättsliga förfaranden gäller, tillsammans med bestämmelserna i lagen om förfaranden i familjemål och mål som avser frivillig rättsvård.

16 Vilket lands lag tillämpas i ett mål om äktenskapsskillnad mellan makar som inte har hemvist i [medlemsstat] eller har olika medborgarskap?

Vilket lands lag som ska tillämpas vid äktenskapsskillnad i mål med koppling till ett annat lands lagstiftning regleras i Tyskland och ytterligare 16 av EU:s medlemsstater genom bestämmelserna i rådets förordning (EU) nr 1259/2010 av den 20 december 2010 om genomförande av ett fördjupat samarbete om tillämplig lag för äktenskapsskillnad och hemskillnad (*Rom III-förordningen*). Den lag som anges i Rom III-förordningen ska tillämpas oavsett huruvida den utgör lag i någon av de deltagande medlemsstaterna.

Den här webbsidan är en del av [Your Europe](#).

Vi tar gärna emot dina [synpunkter](#) på hur användbar den här informationen var.

■ Senaste uppdatering: 23/01/2026

De nationella versionerna av sidan sköts av respektive kontaktpunkt. Översättningarna har gjorts av EU-kommissionen. Det är möjligt att översättningarna ännu inte tar hänsyn till eventuella ändringar som de nationella myndigheterna har gjort. Varken det europeiska rättsliga nätverket eller kommissionen påtar sig något som helst ansvar för information eller uppgifter som ingår eller åberopas i detta dokument. För de upphovsrättsliga regler som gäller för den medlemsstat som ansvarar för denna sida hänvisas till det rättsliga meddelandet.